

Deres ref.:

Vår ref.: Opland

Oslo, 3. juli 2025

Forsvarsminister Tore O. Sandvik

Kopi:

Statsministerens kontor

Innretningen på Ukraina-støtten. Konsekvenser for Norges nasjonale drone- og antidronekapasitet

Regjeringen annonserte 24. juni at Norge skal støtte Ukraina med droner og droneteknologi fra ukrainsk og annen europeisk industri, til en verdi av 6,5 milliarder kroner. Ingen av disse midlene vil gå til norske selskaper, noe som får betydelige konsekvenser for norsk droneindustri.

I regjeringens pressemelding om dronestøtten påpekes det at droner er helt avgjørende for Ukraina i deres forsvarskamp mot Russland. Det er hevet over enhver tvil at en sterk ukrainsk droneindustri er kritisk nødvendig for å beskytte infrastruktur og bekjempe russiske posisjoner. Det er viktig og riktig at Norge bidrar til å støtte Ukraina på dette området.

Også Norge vil bli stadig mer avhengig av en sterk nasjonal droneindustri for å utvikle vår evne til avskrekking og eventuell krigføring. Norsk droneindustri må derfor utvikles i takt med den teknologiske utviklingen, som i stor grad nå drives fremover av krigen mellom Ukraina og Russland. Ved å kanalisere dronestøtten til Ukraina utenom norske selskaper, fratas vår droneindustri en helt sentral arena for å utvikle Norges nasjonale forsvarsevne. Dette kan påføre norsk droneindustri langsiktig skade.

Norge har i dag en høyteknologisk droneindustri med komplette verdikjeder både i luftdomenet og i det maritime overflate- og undervannsdomenet. Våre store og etablerte forsvarsbedrifter har fått selskap av en rekke små og mellomstore teknologibedrifter med innovativ droneteknologi. Denne industrifloraen, hvor det også foregår utstrakt samarbeid mellom bedriftene, vil bli svært sentral for Norges fremtidige forsvarsevne.

Forsvarsindustrien venter fortsatt på dronestrategien som Stortinget 4. juni 2024 ba regjeringen om å utarbeide og iverksette. Fraværet av denne strategien fører til utydelige strategiske prioriteringer. I tillegg er mangelen på større nasjonale utviklings- og anskaffelsesprogrammer for vår forsvarsrelaterte droneindustri en betydelig utfordring, da det fører til mindre innovasjon og utvikling enn det man burde hatt. Ukraina-støtten representerte derfor en unik mulighet for norsk droneindustri til å utvikle sin teknologi og produksjon, og på den måten både støtte Ukraina og fremme vår nasjonale forsvarsevne.

Den samlede effekten av den nåværende politikken gjør det vanskelig å opprettholde og videreutvikle en tilstrekkelig innovativ droneindustri og produksjonskapasitet. Dette vil svekke nasjonal forsvarsevne og beredskap, og det vil gjøre det vanskeligere for norske bedrifter å hevde seg i eksportmarkeder.

Forsvarssjefen har ved flere anledninger understreket hvordan krigen i Ukraina har gjort det klart at droneteknologi vil være sentral i utviklingen av Forsvaret, både i fred, krise og krig. Videre har han vektlagt hvorfor vi må ha nasjonal evne til betydelig økt droneproduksjon ved en tilspisset situasjon. Forsvarssjefen har også påpekt at myndigheter og industri må samarbeide på nye måter for å lykkes på droneområdet.

Vår droneindustri deler forsvarssjefens vurderinger fullt ut. Men skal hans ambisjoner nås, må utgangspunktet dreies mot nasjonal egenevne, hvor egen teknologiutvikling, produksjonskapasitet og beredskapshensyn tillegges langt mer vekt enn i dag.

Norsk droneindustri har stort potensial og vil spille en sentral rolle i forsvaret av Norge i fremtiden. For å sikre tilstrekkelig avskrekkings- og forsvarsevne er det nå nødvendig med justert politikk, der nasjonal egenevne gis prioritet. Vi forventer at dette vil være tilnærmingen i regjeringens varslede dronestrategi. Vi forventer også at det snarest åpnes for at norsk droneindustri fullt ut får anledning til å bidra til Ukrainas forsvarskamp mot Russland, på lik linje med andre lands droneindustrier.

Norsk forsvarsindustri ser frem til styrket dialog og samarbeid med Forsvarsdepartementet og forsvarsmyndighetene om ovennevnte spørsmål.

Med hilsen

Torleiv Opland

Adm. dir.

Forsvars- og sikkerhetsindustriens forening (FSi)